

**Звіт про управління
ТОВ "ТОРГОВИЙ ДІМ "ЛІТАН"**

до фінансової звітності за рік, що закінчився 31 грудня 2022 року

Звернення керівництва

Демонструючи свою прихильність принципам прозорості та корпоративної відповідальності, представляємо зацікавленим сторонам цей звіт про управління, який охоплює період діяльності Товариства з обмеженою відповідальністю "ТОРГОВИЙ ДІМ "ЛІТАН" з 01 січня 2022 року по 31 грудня 2022 року.

Метою підготовки звіту є розкриття інформації про управлінські, економічні, фінансові, екологічні, кадрові та соціальні аспекти діяльності ТОВ "ТОРГОВИЙ ДІМ "ЛІТАН", що дозволить користувачам приймати обґрунтовані рішення на основі розуміння діяльності Товариства, ризиків і можливостей, пов'язаних з його бізнесом, а також його планів та перспектив розвитку.

Сподіваємось, що інформація, наведена у цьому звіті, буде корисною для наших партнерів та інших користувачів, які хочуть ознайомитись з результатами нашої діяльності та зрозуміти наші цінності і наміри.

Генеральний директор
ТОВ "ТОРГОВИЙ ДІМ "ЛІТАН"

Олег Сухов

1. Організаційна структура та опис діяльності підприємства

ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ «ТОРГОВИЙ ДІМ «ЛІТАН», код ЄДРПОУ 36440036, (надалі - Товариство) за організаційно-правовою формою є товариством з обмеженою відповідальністю, діючим в Україні.

Дата первинної державної реєстрації 16.03.2009 року.

Товариство не має філій та інших структурних підрозділів.

Комерційна діяльність Товариства повністю відповідає застосованим міжнародним і національним зобов'язанням по боротьбі з корупцією, хабарництвом, відмиванню грошей і дотриманню торгових санкцій, в т. ч. з урахуванням вимог:

- Постанови Кабінету Міністрів України "Про забезпечення захисту національних інтересів за майбутніми позовами держави Україна" від 03 березня 2022 року №187;

- Закону України "Про основні засади примусового вилучення в Україні об'єктів права власності Російської Федерації та її резидентів" від 03 березня 2022 року № 2116.

Відповідно до виписки з Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань видами діяльності Товариства є:

45.11 Торгівля автомобілями та легковими автотранспортними засобами (основний);

45.19 Торгівля іншими автотранспортними засобами;

45.20 Технічне обслуговування та ремонт автотранспортних засобів;

46.33 Оптова торгівля молочними продуктами, яйцями, харчовими оліями та жирами;

46.71 Оптова торгівля твердим, рідким, газоподібним паливом і подібними продуктами;

46.44 Оптова торгівля фарфором, скляним посудом і засобами для чищення;

46.69 Оптова торгівля іншими машинами й устаткуванням;

46.90 Неспеціалізована оптова торгівля;

85.59 Інші види освіти, н.в.і.у.

СХЕМА ДІЯЛЬНОСТІ ТОВАРИСТВА

Місія Товариства:

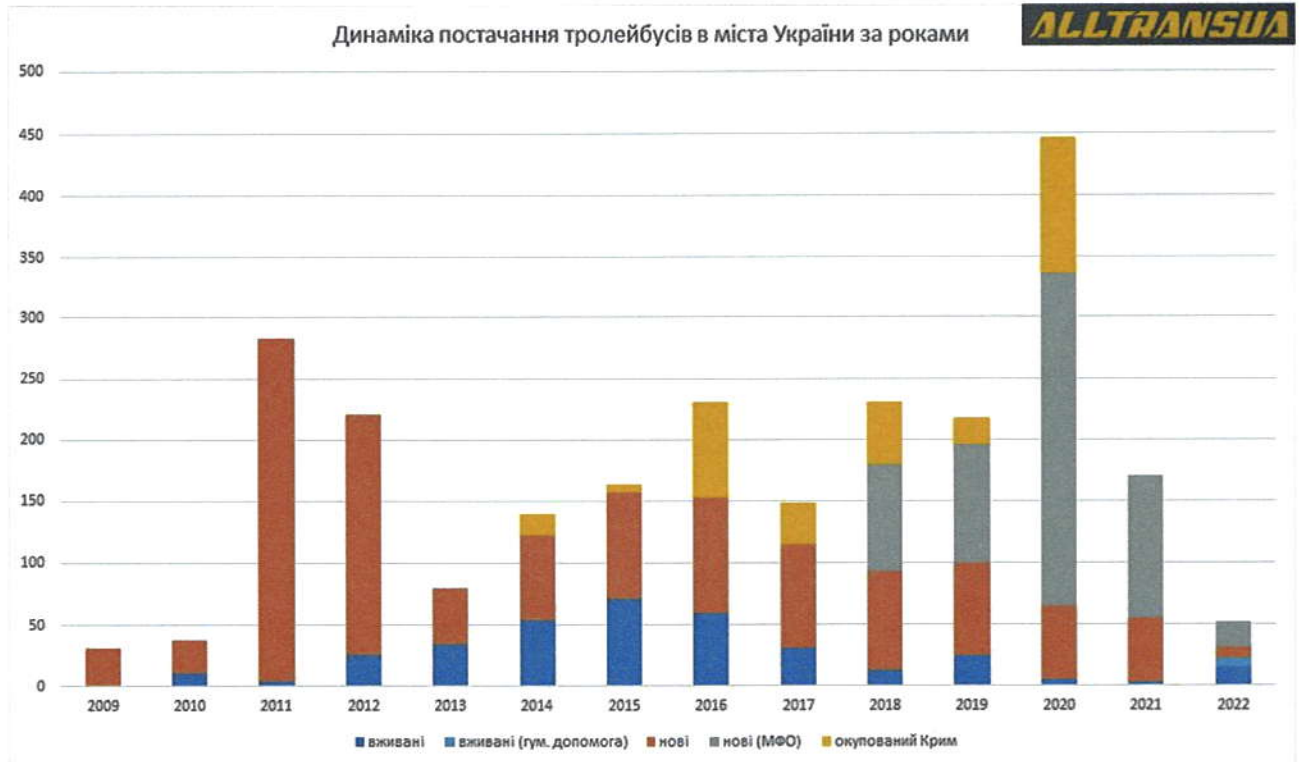
- постачання, гарантійне та сервісне обслуговування міського пасажирського електричного транспорту (нові тролейбуси моделі "ДНІПРО-Т203" та автобуси);
- постачання трамваїв і тролейбусів, які раніше експлуатувалися в країнах ЄС;
- постачання запасних частин та комплектуючих для тролейбусів, що експлуатуються комунальними підприємствами.

Основні цінності Товариства:

- якісне відношення до своєї роботи;
- робота з колегами для досягнення кінцевого результату;
- відкритість новим ідеям, які можуть принести користь Товариству;
- адаптивність Товариства і персоналу до швидко мінливого зовнішнього середовища;
- бажання розвивати та підтримувати людей, які працюють на Компанію.

Ринок тролейбусів в Україні в 2022 році

Для більшості тролейбусних систем України 2020-2021 роки були роками розвитку. Українські міста, незважаючи на локдаун і карантин, закупили значну кількість нових тролейбусів. За останні роки в українські міста надійшло понад 360 нових тролейбусів.

У 2022 році міста України отримали 52 одиниці тролейбусів, з яких 30 нових та 22 вживаних. В основній масі поставки нових тролейбусів були закінченням поставок до Луцька та Миколаєва, що фінансувались за кошти міжнародних фінансових організацій (далі - МФО). Також, Вінниця та Чернівці придбали нові тролейбуси за кошти місцевих бюджетів. В обох випадках це стали PTS T12309 броварського виробника "Політехносервіс".

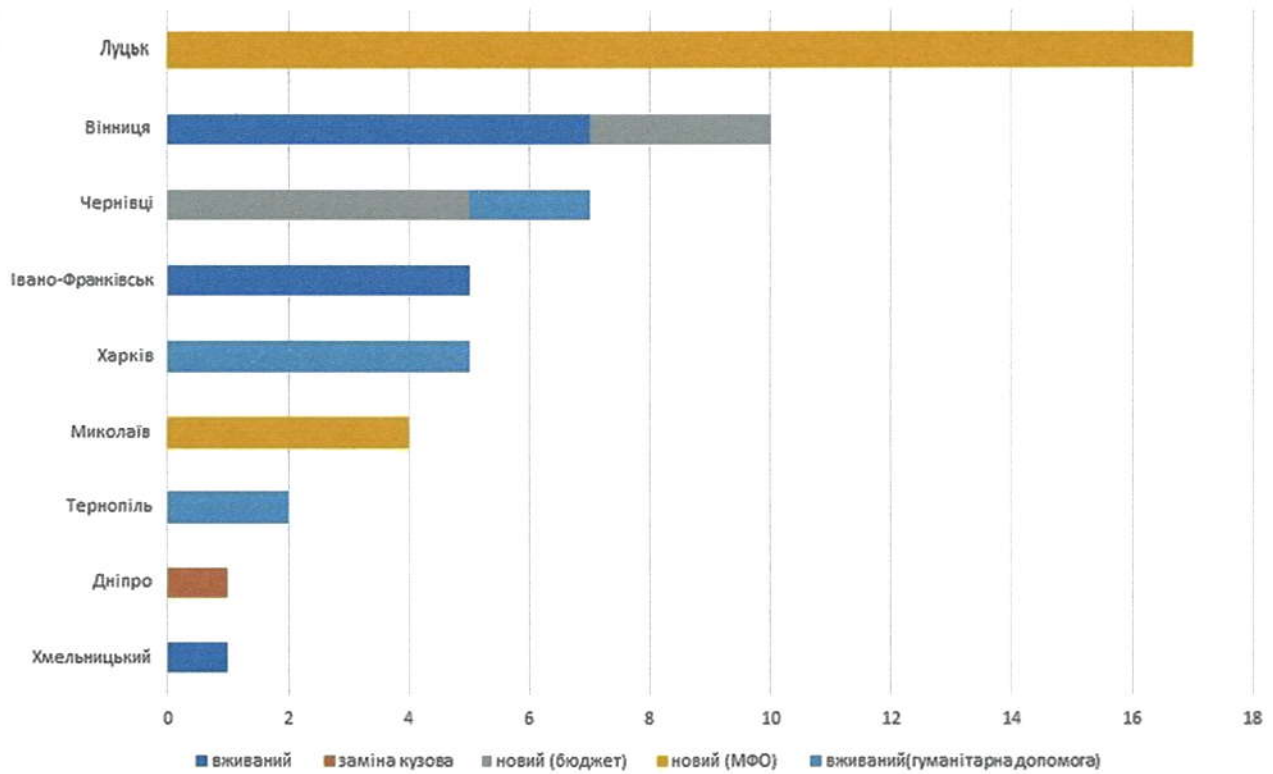
Щодо вживаної техніки, то частина з неї була придбана за кошти місцевих бюджетів (Вінниця, Івано-Франківськ, Тернопіль та Хмельницький), а частина - отримана як гуманітарна допомога (Харків, Чернівці).

Наприкінці року було завершено тривале будівництво нової тролейбусної лінії в Івано-Франківську, що пролягає Північним бульваром, Південним бульваром та вулицею Мазепи. Протяжність лінії склала 3,5 км в один бік, також було споруджено дві тягові підстанції.

Проте є і втрати. Внаслідок війни серйозно ушкоджено тролейбусні системи Чернігова, Сум, Харкова, Миколаєва, Херсона та Бахмута. В окупованому Маріуполі внаслідок воєнних дій знищено як тролейбусну систему, так і більшість рухомого складу, аналогічна картина в Лисичанську та Северодонецьку.

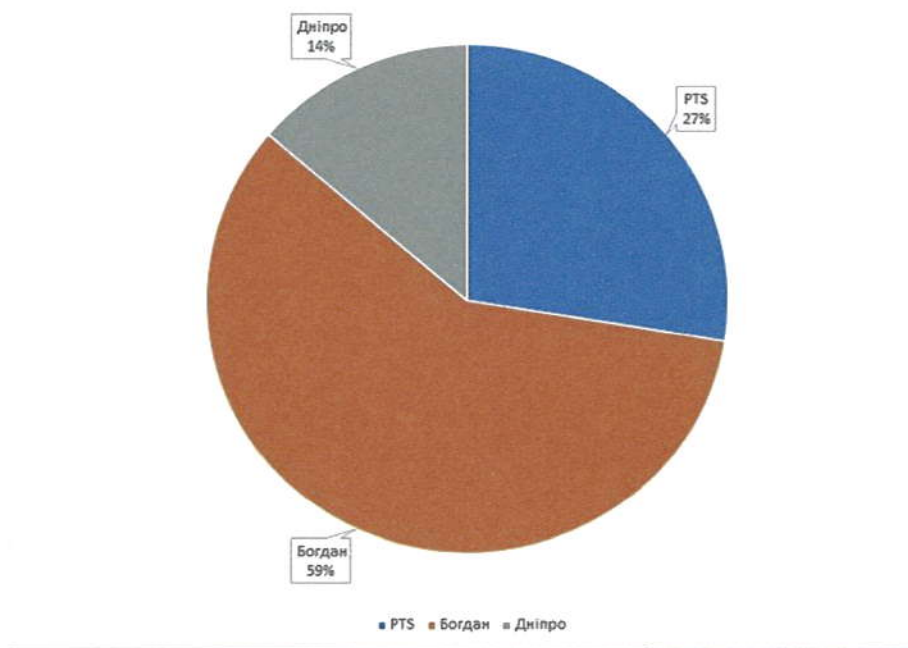
В окупованих з 2014 року Луганську та Алчевську тролейбус також було закрито в 2022 році, при чому закриття в Луганську напряму не пов'язане з війною.

Незадовго до повномасштабного вторгнення, Херсон почав отримувати тролейбуси БКМ 321 за програмою фінансування МФО. Але наприкінці року ці машини було повернуто виробнику.

Структура ринку тролейбусів в Україні за підсумками 2022 року

Постачальники нових тролейбусів українським містам у 2022 р.

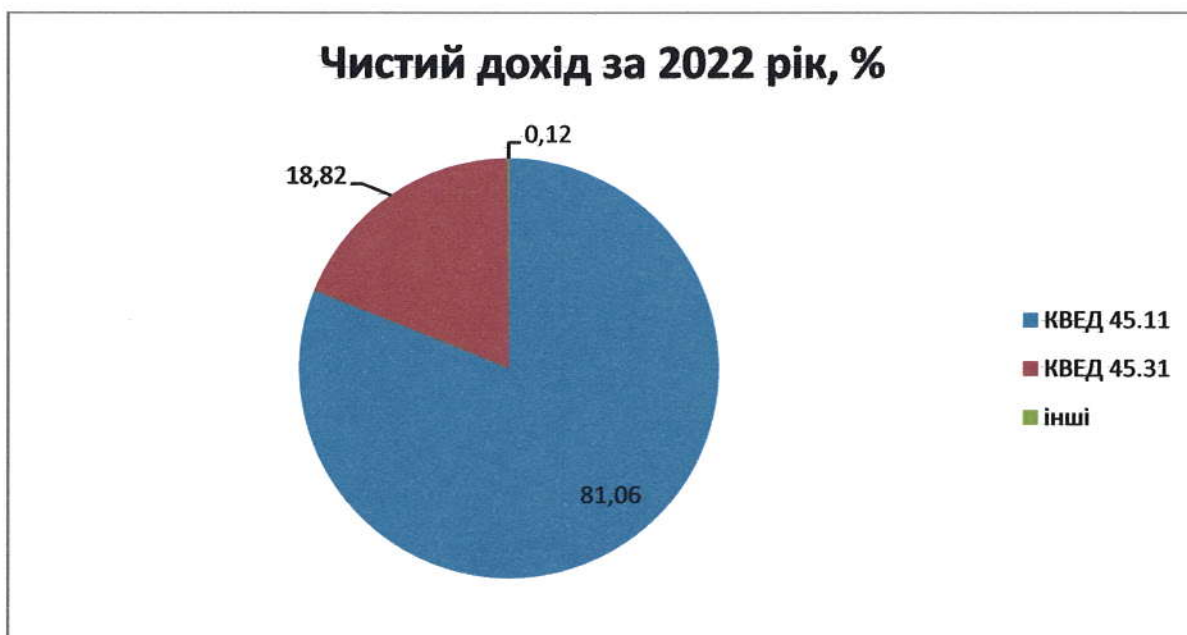
Що стосується українських виробників, то наразі невідома майбутня доля "Богдану", оскільки порушено справу про банкрутство ДП "АСЗ № 1". Серйозних збитків зазнав Чернігівський автозавод, однак він повертається до життя. Крім того, починаючи з 2022 року "Політехносервіс" замість кузовів МАЗ пропонує кузова турецького виробника АКІА. Тимчасово було призупинено виробництво тролейбусів "ДНІПРО" на ДП "ВО "ПМЗ" ім. О.М. Макарова", але зараз воно поступово відновлюється.

2. Результати діяльності

Структура доходів ТОВ «ТОРГОВИЙ ДІМ «ЛІТАН»

за формою №2 «Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)» за 2022 рік

Рядок 2000 «Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)»		
Вид доходу	Сума, тис. грн.	Частка в загальній сумі доходу, %
КВЕД 45.11 «Торгівля автомобілями та легковими автотранспортними засобами»	36 346	81,06
КВЕД 45.31 «Оптова торгівля деталями та приладдям для автотранспортних засобів»	8 440	18,82
КВЕД 46.44 «Оптова торгівля фарфором, скляним посудом і засобами для чищення»	2	-
КВЕД 68.20 «Надання в оренду й експлуатацію власного чи орендованого нерухомого майна»	29	0,07
КВЕД 45.20 «Технічне обслуговування та ремонт автотранспортних засобів»	23	0,05
ВСЬОГО	44 840	100

Основну питому вагу (81,06%) в загальній сумі чистого доходу Товариства за 2022 рік займає дохід від продажу міського пасажирського транспорту (КВЕД 45.11).

Доля Товариства на ринку продажу тролейбусів в Україні у 2022 році складає $\approx$ 14% (модель "ДНІПРО-Т203" на базі кузова МАЗ).

В 2022 році Товариством було продано (поставлено):

- 3 нових тролейбуса моделі "ДНІПРО-Т203" для м. Миколаїв (в 2021 році - 44 нових тролейбуса, у тому числі: 11 одиниць для м. Бельці (Республіка Молдова), 27 одиниць для м. Миколаїв, 3 одиниці для м. Северодонецьк);
- 5 трамвайних вагонів Tatra KT4D, які раніше експлуатувалися в країнах ЄС, для

м. Запоріжжя (в 2021 році було поставлено 12 вагонів).

В порівнянні з 2021 роком чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) у 2022 році зменшився на 279 315,6 тис.грн.

Динаміка змін доходу по видам продукції (робіт, послуг) наведена у Таблиці 1.

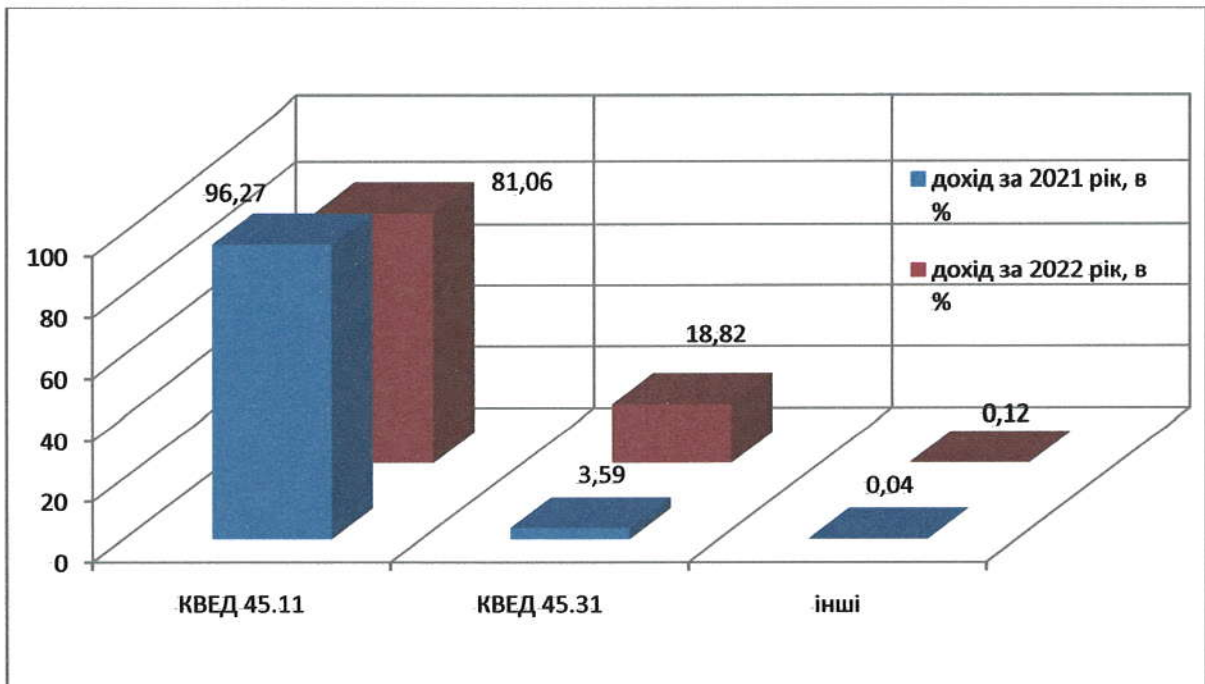
Таблиця 1

Види продукції	за 2021 рік			за 2022 рік		
	Наг од.	тис.грн.	%	Наг од.	тис.грн.	%
тролейбуси "ДНІПРО-Т203"	41	249 430,10	76,94755	3	16 358,80	36,482279
тролейбуси "VanHool AG300T"	0	0,00	0	0	0,00	0
трамвайні вагони Tatra KT4D	12	31 797,00	9,809166	5	19 987,50	44,574758
автобуси МАЗ	10	30 850,00	9,5170227	0	0,00	0
деталі та приладдя для транспортних засобів	тис.грн.	11 638,50	3,5904009	тис.грн.	8 440,10	18,822535
посуд та столові приладдя	тис.грн.	0,80	0,0002468	тис.грн.	1,60	0,0035682
надання в оренду нерухомого майна	тис.грн.	29,10	0,0089772	тис.грн.	29,10	0,0648968
Технічне обслуговування та ремонт транспортних засобів	тис.грн.	90,70	0,0279804	тис.грн.	23,30	0,0519621
інші види освіти, н.в.і.у.	тис.грн.	235,60	0,0726811	тис.грн.	0,00	0
торгівля комп'ютерами, периферійним устаткуванням і програмним забезпеченням	тис.грн.	84,20	0,0259751	тис.грн.	0,00	0
ВСЬОГО	X	324 156,0	100,00	X	44 840,4	100,00

Динаміка змін по видам доходу (в розрізі КВЕД) наведена у Таблиці 2.

Таблиця 2

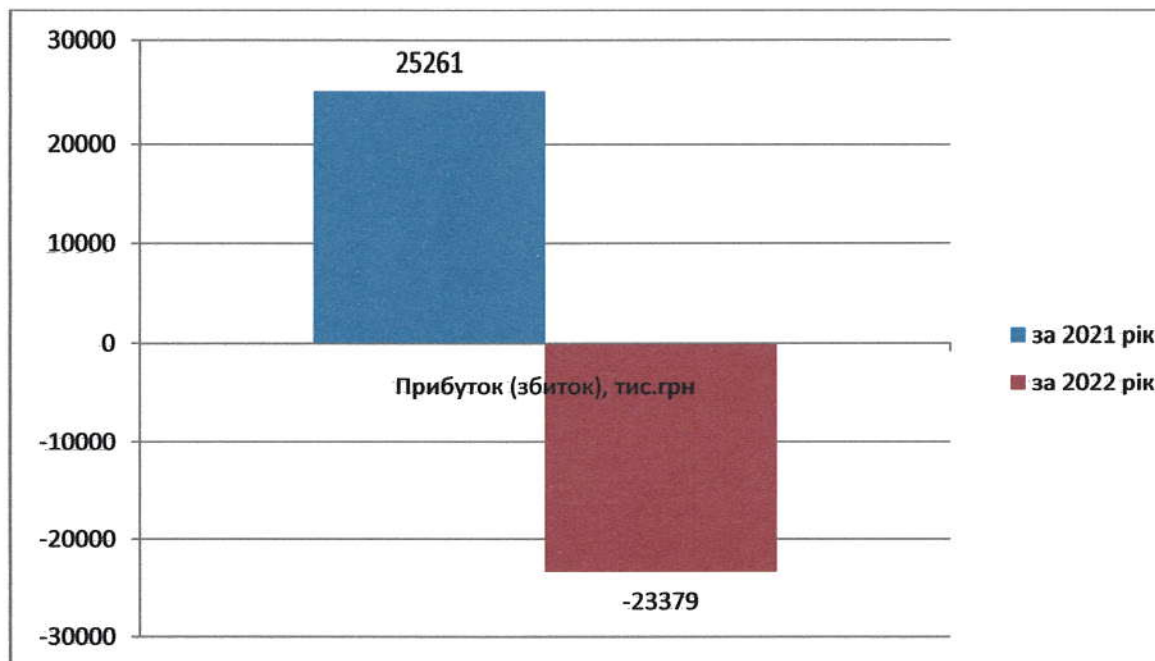
Вид доходу	2021 рік, тис.грн.	2022 рік, тис.грн.	Різниця (+/-), тис.грн.
КВЕД 45.11 «Торгівля автомобілями та легковими автотранспортними засобами»	312 077	36 346	-275 731
КВЕД 45.31 «Оптова торгівля деталями та приладдям для автотранспортних засобів»	11 638	8 440	-3 198
КВЕД 46.44 «Оптова торгівля фарфором, скляним посудом і засобами для чищення»	1	2	+1
КВЕД 68.20 «Надання в оренду й експлуатацію власного чи орендованого нерухомого майна»	29	29	-
КВЕД 85.59 «Інші види освіти, н.в.і.у.»	236	-	-236
КВЕД 45.20 «Технічне обслуговування та ремонт автотранспортних засобів»	91	23	-68
КВЕД 46.51 «Оптова торгівля комп'ютерами, периферійним устаткуванням і програмним забезпеченням»	84	-	-84
ВСЬОГО	324 156	44 840	X

**Структура інших операційних доходів за 2022 рік
(рядок 2021 «Інші операційні доходи»)**

Чистий фінансовий результат за 2021 та 2022 роки: прибуток (збиток)

Станом на 31 грудня 2021 року залишок нерозподіленого прибутку складав 112 485 тис.грн.

Станом на 31 грудня 2022 року залишок нерозподіленого прибутку складає 63 866 тис.грн.

3. Ліквідність та зобов'язання

Дані Форми №1 "Баланс" з річних фінансових звітів Товариства за 2021-2022 роки, тис.грн.

№ рядка у ф.1 "Баланс" (на кінець звітного періоду)	Назва	Рік	
		2021	2022
1010	Основні засоби (залишкова вартість)	227	163
1095	Усього необоротних активів	259	3 455
1100	Запаси, у т.ч.:	78 259	61 217
1101	Виробничі запаси	64 501	49 126
1104	Готова продукція	13 758	12 091
1165	Гроші та їх еквіваленти	25 742	42 113
1195	Усього оборотних активів	160 626	112 005
1300/1900	Баланс Активу (Пасиву)	160 885	112 171
1495	Власний капітал	112 555	63 936
1695	Усього поточних зобов'язань і забезпечень	48 330	48 235

Поточні зобов'язання Товариства на 31.12.2022 року

тис.грн.

Назва зобов'язання	Сума зобов'язання	у т.ч. за строками погашення		
		до 6 місяців з дати Балансу	6-12 місяців з дати Балансу	більше 1 року з дати Балансу
Розрахунки з вітчизняними постачальниками	3 715	88	3 627	-
Розрахунки з іноземними постачальниками	25 348	283	25 065	-
Разом по стр.1615 ф.1 "Баланс"	29 063	371	28 692	-
Розрахунки з бюджетом	2 432	2 432	-	-
Разом по стр.1620 ф.1 "Баланс"	2 432	2 432	-	-
Розрахунки з учасниками	-	-	-	-
Разом по стр.1640 ф.1 "Баланс"	-	-	-	-
Забезпечення майбутніх витрат і платежів	1 505	5	1 500	-
Разом по стр.1660 ф.1 "Баланс"	1 505	5	1 500	-
Розрахунки за авансами одержаними	13 031	13 031	-	-
Разом по стр.1635 ф.1 "Баланс"	13 031	13 031	-	-
Розрахунки з іншими кредиторами	1 602	-	500	1 102
Інші поточні зобов'язання	602	602	-	-
Разом по стр.1690 ф.1 "Баланс"	2 204	602	500	1 102
Усього поточних зобов'язань і забезпечень	48 235	16 441	30 692	1 102

Оцінка показників фінансового стану (стійкості) Товариства за 2021 та 2022 роки

№ з/п	Показники	Оптимальне значення	2021 рік	2022 рік
1	Коефіцієнт поточної ліквідності (коефіцієнт покриття, ліквідність 1-го рівня), CR	1-2; ↑	3,3	2,3
2	Коефіцієнт швидкої ліквідності (ліквідність 2-го рівня), QR	0,6-1; ↑ (але не більше 2)	1,7	1,05
3	Коефіцієнт абсолютної ліквідності (коефіцієнт термінової ліквідності), AT	0,2-0,6; ↑	0,5	0,9
4	Коефіцієнт платоспроможності (автономії)	> 0,5	0,7	0,6
5	Коефіцієнт фінансування	< 1	0,4	0,8

*CR > 2 та QR > 1 може вказувати на неефективне управління поточними (оборотними) активами;
QR < CR є індикатором сильної залежності поточних активів від запасів.*

В цілому всі коефіцієнти ліквідності Товариства станом на 31.12.2022 року відповідають рекомендованим значенням.

Це свідчить про платоспроможність Товариства та дозволяє йому вчасно і в повному обсязі виконувати свої зобов'язання та реалізовувати плани із забезпечення стійкого розвитку бізнесу.

4. Екологічні аспекти

ТОВ "ТОРГОВИЙ ДІМ "ЛІТАН" з відповідальністю ставиться до питань, пов'язаних з екологічними аспектами господарської діяльності. Всі операційні процеси проектується з намаганням зменшити шкідливий вплив на довкілля.

Під час виробництва продукції, зокрема тролейбусів, Товариство дотримується вимог чинного законодавства із захисту довкілля. Всі комплектуючі та складові частини,

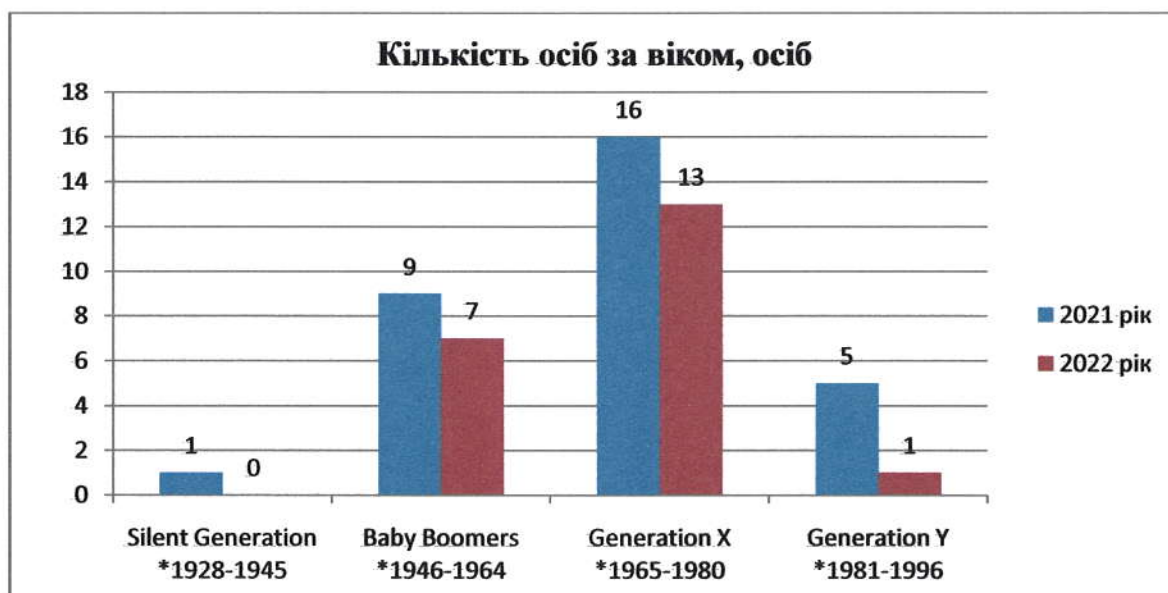
що використовуються при виробництві продукції, відповідають основним вимогам державної політики України в галузі захисту довкілля. Подальша їх експлуатація здійснюється відповідно до вимог чинного природоохоронного законодавства.

Керівництво та працівники Компанії прагнуть ощадливо використовувати енергетичні ресурси в офісі, оптимізують споживання паперу, забезпечують правильну утилізацію відходів, підтримують локальні природоохоронні ініціативи.

5. Соціальні аспекти та кадрова політика

Працівники та їх інтереси є головним і найбільш важливим пріоритетом внутрішньої політики Товариства. Керуючись розумінням соціальної відповідальності бізнесу, Компанія забезпечує високий рівень комфорту і безпеки на робочих місцях відповідно до норм українського законодавства про охорону праці, підтримує гідний рівень заробітних плат.

Станом на 31 грудня 2022 року кількість працівників Товариства складає 21 особа, у тому числі: чоловіки - 13 (61,9%); жінки - 8 (38,1%).

Товариство є надійним роботодавцем для всіх поколінь та дотримується принципів рівних можливостей працевлаштування. Ми не дискримінуємо кандидатів за статевою, віковою або будь-якою іншою ознакою при прийнятті на роботу. Слід окремо відзначити, що на підприємства гарантовано мають роботу люди з інвалідністю.

Частка жінок на керівних посадах Товариства складає понад 57% від загальної кількості працівників, що знаходяться на керівних посадах.

ТОВ "ТОРГОВИЙ ДІМ "ЛІТАН" забезпечує достатній рівень мотивації своїх співробітників. Заробітна плата виплачується працівникам регулярно два рази на місяць. Також за результатами роботи здійснюється преміювання працівників.

У разі необхідності, працівникам надаються матеріальна допомога та безпроцентні поворотні позики.

Співробітники Товариства у своїй діяльності дотримуються морально-етичних і ділових норм та принципів.

Робота в колективі будується на принципах прозорості, взаємоповаги та партнерства. Між адміністрацією і трудовим колективом укладено Колективний договір. Він регулює права та обов'язки сторін з питань професійних, трудових та соціально-економічних відносин.

6. Ризики

Керівництво Компанії багато уваги приділяє питанням виявлення й оцінювання ризиків, а також вибору доречних методів та інструментів управління ризиками.

Основними ризиками, пов'язаними з фінансовими інструментами Компанії є кредитний ризик, ризик ліквідності та валютний ризик.

6.1 Кредитний ризик

Товариство має ймовірність понести збитки від кредитного ризику, а саме ризику того, що одна сторона не виконає свої зобов'язання по оплаті згідно з контрактних умов. Схильність до кредитного ризику виникає і результати надання Товариством своїм покупцям відстрочки платежу за товари.

Товариство на постійній основі проводить аналіз дебіторської заборгованості за термінами її погашення. Для невілювання кредитного ризику Товариство створює резерв сумнівних боргів під очікувані збитки у відношенні сумнівної дебіторської заборгованості.

6.2 Ризик ліквідності

Ризик ліквідності - це ризик того, що Товариство може зіткнутися з труднощами при виконання своїх фінансових зобов'язань.

Обачність при управлінні ризиком ліквідності передбачає наявність достатньої суми грошових коштів та інших фінансових ресурсів для задоволення існуючих зобов'язань в момент, коли настає строк їхнього погашення.

Управління поточною ліквідністю Товариства здійснюється шляхом постійного моніторингу своїх активів та поточних зобов'язань та аналізу грошових потоків залежно від очікуваних термінів виконання зобов'язань за відповідними інструментами.

6.3 Валютний ризик

Валютний ризик - це ризик негативного впливу зміни курсу валют на фінансовий результат Товариства. Товариство є імпортером та експортером і тому дуже схильне до валютного ризику. Тому значні коливання курсу валют можуть привести до погіршення фінансового стану Товариства, росту собівартості продукції, зростання зобов'язань та зменшення прибутку. Тому основним методом управління валютним ризиком Товариства є зменшення відкритих валютних позицій до прийняттого рівня.

7. Дослідження та інновації

Протягом 2022 року Товариство не проводило дослідження, інноваційну діяльність та розробки.

8. Фінансові інвестиції

Протягом 2022 року Товариство не здійснювало власних фінансових інвестицій в цінні папери інших підприємств, асоційовані і дочірні підприємства тощо. Станом на момент підготовки даного звіту про управління не має і не планує створення дочірніх підприємств.

9. Перспективи розвитку

З позиції сьогодення важко оцінити остаточні наслідки військової агресії російської федерації проти України і спрогнозувати короткострокову перспективу розвитку України в цілому и Компанії зокрема.

Основним завданням Товариства на 2023 рік є продовження функціонування Товариства без суттєвої зміни основного напрямку діяльності (виробництво та продаж міського пасажирського транспорту).

Ключовими напрямками діяльності Товариства на 2023 рік є:

- в найближчі терміни завершити виробництво десяти тролейбусів моделі "ДНІПРО-Т203" та здійснити поставку тролейбусів, запасних частин та додаткового обладнання в рамках виконання договору №48302/1 від 06.05.2021 на адресу КП ММР "МИКОЛАЇВЕЛЕКТРОТРАНС", м. Миколаїв);
- пошук нових покупців та участь в у відкритих торгах (закупівлях);
- пошук нових постачальників комплектуючих виробів, які не пов'язані із державою - агресором та їх посібниками, для виробництва нових тролейбусів;
- пошук нових напрямків діяльності Товариства тощо.

10. Корпоративне управління

Структура органів управління Товариства

Станом на 31 грудня 2022 року учасниками та власниками Товариства є громадяни України:

- Сухов Олег Петрович;
- Науменко Дмитро Олександрович.

Кінцевими бенефіціарними власниками Товариства є:

- Сухов О.П., тип бенефіціарного володіння - прямий вирішальний вплив, відсоток частки статутного капіталу в юридичній особі або відсоток права голосу в юридичній особі: 85;
- Науменко Д.О., тип бенефіціарного володіння - непрямий вирішальний вплив, відсоток частки статутного капіталу в юридичній особі або відсоток права голосу в юридичній особі: 15.

В структурі власності ТОВ «ТОРГОВИЙ ДІМ "ЛІТАН» не присутні (не є членами, власниками або учасниками (акціонерами), що мають прямо або опосередковано, частку в статутному капіталі):

- громадяни Російської Федерації та Республіки Білорусь;
- юридичні особи, створені та зареєстровані відповідно до законодавства Російської Федерації та Республіки Білорусь;
- юридичні особи, створені та зареєстровані відповідно до законодавства України чи іншої країни, кінцевим бенефіціарним власником, членом або учасником (акціонером), що має частку в статутному капіталі якої є Російська Федерація, громадянин Російської Федерації або юридична особа, створена та зареєстрована відповідно до законодавства Російської Федерації.

В 2022 року частина нерозподіленого прибутку в розмірі 25 240 641,70 грн. була спрямована на виплату дивідендів учасникам Товариства.

Контактна інформація

Товариство з обмеженою відповідальністю "ТОРГОВИЙ ДІМ ЛІТАН"

Юридична адреса: 49000, м. Дніпро, вул. Криворізька, 1

Фактична адреса: 49101, м. Дніпро, вул. Воскресеньська, 46, прим.52

тел. (+38) 056 790 99 70

Адреса для листування: 49008, Україна, м. Дніпро, а/с 757

E-mail: litan@i.ua або 36440036@ukr.net

Генеральний директор
ТОВ "ТОРГОВИЙ ДІМ "ЛІТАН"

A handwritten signature in blue ink, appearing to read "Олег Сухов".

Олег Сухов

10 березня 2023 року